

FEDEA eta EKINTZA

Holandako Elizak elkarrizketarako gizon bat behar du...

...baina elkarrizketarik gabe gura du Vatikanok gizon hori hautatu.

Bernard Alfrink izan da, Kontzilioaren ondoko urteotan, Eliza Katolikoko gizonik eztabaidatuenetakoa. Holandako Apezpikuen Konferentziaren buru zelarrik, berak gidatu behar izan du Holandako Eliza biziaren bidea.

Kontzilioaren osteko* Elizan, inoiz baino garrantzago agertu dira aurrerazaleen eta atzerakoien arteko burrukak eta kontradizioak. Eta burruka horien punturik nabarmenetakoa Holandako Eliza izan da. Alde* garrantziko bat egon da, ordea, Holandako Elizaren kontradizioen eta beste Elizen kontradizioen artean. Beste hauetan Kontzilioa gauza hertsizat* ematen zutenak gehiengoa* ziren bitartean, Holandako Elizan Kontzilioa zerbait bizitzat eta bide irekitzailatzat hartzen zutenak gehiengoa ziren. Horregatik, atzerakoien eraso* ere handiagoa izan da Holandako Elizaren kontra. Eraso honen puntu garaienak: Holandako Dotrina Berria (laster, azkenik (!), euskaraz ere kaleratuko dena), Holandako Eliza osoaren Kontzilioa pastorala, etab.

Bernard Alfrink Kadrinalea

Holandako Elizaren aurrerabideak eta horren gidari izan den Alfrink Kardinaleak, Erroman ukan* dituzte beren etsairik handienak. Eta orain, Kardinalearen ondorengo hautatu behar den une hontan, beldur izan daiteke Kuriako zenbaitek ez ote duen bere mengantza* hartu nahi izango, hain tinko, baina hain baretsu, Holandako Eliza aurrera gidatu duenaren kontra.

Seinale txarrena oraingoaz hauxe da: Holandako elizbarrutietarako* apezpikuak hautatzean, azken urteotan Kristau herriari bere eritzia emateko aukera eman zaion bitartean, oraingo hontan Vatikanok dena ixilik eraman nahi du. Susmo txarrik ere ukan daiteke, azken bi apezpikuen antzeko beste tradizionalista eta atzerakoien bat ez ote zaion ezarriko Utrecht-eko elizbarrutiari, Alfrink Kardinalearen ordezkora.

Esperantzarik sortu dute, Aita Sainduak, Villot Kardinaleak eta Benelli jaunak Vatikanotik Alfrinki bidali dizkioten telegrama gorapatzaileek. Baina horik* ez ahal dira alde zurretiko goxoki bat izango, ondoren Kardina-

leari berari, elizbarrutiari eta Holandako Eliza osoari etordakiekeen garrantza goxatzeko?

Bitartean, Holandako katolikoak elkarrizketarako gizon bat eskatzen ari dira, Alfrinken ondorengo bezala, honek baturik (!) iraun erazi dion Holandako Elizan etenik sor ez dadin. Herriaren eritzia jasotzeak bere arriskuak baldin baditu, hori alde batera uzteak handiagoak ukan litzake. Dena dela, ez dirudi biderik onena, elkarrizketarako gizon bat elkarrizketarik gabe hautatzea.

Frantziskotarrak ere sozialismo bidetik

Sozialismoa modan omen zegoen, Rikardo Arregik zioenez. Eta gaurregun ia inor ez da eskandalizatzen, apezzen bati, edo apezpikuren bati ere, bere burua sozialistatzat jotzen duela entzuten dionean. Hitz horrek zer esan nahi duen ez dakigularik, lasai gelditzen gara. Eta bere burua sozialistatzat jo duena, harro harro gelditzen da gainera, bera aurrerazalea dela aitortua baitu.

Frantziskotarrak sozialismo bidetik abiatu direla esatea ere, huskeriatzat har daiteke. Lehenengo komunistak kristauak izan zirela esan ohi da, eta frantziskotarrek zin egin daroate,* ez dutela ezer berekotzat adukiko, eta bai gauza guztiak fraidekideen edo elkartearen eskutan* utziko. Horregatik «komunistak» lirarteke berenez frantziskotar guztiak, eta, beraz, sozialistak. Nola ez, ba?

Frantziskotarren Akitania Probintziako hogeitau bost fraidek (horien artean ba daude euskaldun batzuek ere) ez dute, oraino bederen,* sozialismoaren aldeko manifestu handirik zabaldu, ez eta beren buruak kristau-marxistatzat aitortzeko ageri nagusirik eman. Baina aspaldittotik ahaleginak egiten ari dira, beren fedea eta beren bizitza sozialismoaren argitan argitzeko eta sozialismoaren bidetatik bideratzeko. Beren bide sozialistari eduki* zehatza emateko, joera berezi bat duen talde bat bezala antolatu dira. Beren bilerak eta azterketak egiten dituzte; eta orain beren boletina ere sortua dute. Frantziskotar hauk talde txikitari bizi dira, Ipar Euskal Herriaren eta Frantziaren hegoaldeko zenbait tokitan.

Fedea, kristau bizitza eta erlijiosoaren bizitza ere politikarekin loturik ikusten dute. Kristoren bidea bera ere politikazko bidea izan zen bezalaxe. Kristoren mesianismoaren adiera* izpiritualista ukatzen dute, eta horren esannahi politikoa nabarmentzen, politika hitzarena bera baino esangura zabalagoa duelarik, baina benetan politikazkoa. Horregatik, kristau bizitza politikatik aparte ulertu nahi izatea, ihesbide hutsa litzateke.

Sozialismoaren bideak urratzeko, marxismoaren analisi zientifikoa onartzen dute; eta ez dute uste horrekin, derrigorrez* bat egiten dutenik ateismoak eta materialismo filosofikoak.

Kapitalismoaren egiturak* puskatzeko eta sozialismoa ezartzeko, iraultza bidea ematen dute egokitzen. Sozialismoaren eredu* eta helburu bezala ez dute ikusten, ordea, derrigorrez alderdi komunistena edo Leninena. Askatasunean nahi dute sozialismoa, eta «autogestio» izena eman diote sozialismo horri.

Frantziskotarren bizitza osoa asmo horien arabera* ulertzen dute: hau da, sozialismorako iraultzabidetik abiatu diren guztiekiko elkartasunean, eta kristau mesianismoak eskatzen duen guztien askapen* osoaren aldeko burrukan.

P. KORTABARRIA